

Dr. Wahl István
Ügyvédi Iroda

ikt.sz.:

Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Ügyszám: IV/1359-1/2022.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1359 - 2 / 2022
Érkezett:	2022 SZEPT 16.
Példány:	1 Kezelőiroda:
Melléklet:	db du!

Alulírott Dr. Wahl István ügyvéd hivatkozással a fenti szám alatti hiánypótlási felhívásra az abban foglaltak alapján – az eredeti alkotmányjogi panasz hiánypótlási felhívásban foglaltakkal kiegészített – egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszt terjeszték a T. Alkotmánybíróság elé:

(Az Alkotmánybíróság előtti eljárásra vonatkozó ügyvédi meghatalmazást csatolom.)

Magyarország Alaptörvénye 24. cikk (1) bekezdés szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

A 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 27. §. (1) bekezdés alapján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján Alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

A fentiekre tekintettel a 2011. évi CLI. törvény 27. § (1) bek. alapján az alábbi (egységes szerkezetbe foglalt)

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Alulírott Dr. Wahl István ügyvéd

a

Város Önkormányzata

Panaszos jogi képviselőként kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság a

I. r. Alperessel és [REDACTED], felszámolás alatt” [REDACTED]
II. r. Alperessel szemben zálogszerződés érvénytelenségének megállapítása tárgyában a Budapest Környéki Törvényszék 9.G.40.409/2019/71. szám alatti I. fokú ítélet fellebbezési eljárásában

a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 20.G.40.188/2021/12-I. sz. jogerős ítéletének és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.032/2022/6. sz. ítéletének

alkotmány-ellenességét megállapítani és az Abtv. 43. §-a alapján megsemmisíteni szíveskedjen!

A megsemmisíteni kért bírósági döntések az Alaptörvény alábbi rendelkezéseivel nem állnak összhangban, ezért azok Alaptörvény-ellenessége megállapítható:

Alaptörvény

- I cikk (3) bekezdés (alapvető jogokat és kötelezettségeket törvény állapít meg)
- XXIV. cikk (az ügyek tisztességes módon) történő intézése
- XXVIII. cikk (tisztességes eljárás, jogorvoslati jog)
- 24. cikk (alkotmányjogi panaszhoz való jog)
- 25. cikk (bírószékek igazságszolgáltatási tevékenységét látnak el)
- 28. cikk (jogalkalmazás során a bíróságok a jogszabályok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban járnak el)

I.

A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

Panaszos [REDACTED] Város Önkormányzata, mint Felperes 2009. február 11-én Ráépítési és földterület használati szerződést kötött a II. r. Alperes, [REDACTED] vel. II. r. Alperes a szerződésben azt vállalta, hogy a Panaszos tulajdonában álló, a [REDACTED] ingatlan-nyilvántartásban [REDACTED] hrsz. alatt felvett ingatlanon 870.000.000,- Ft értékben, kétéves átadási határidővel sportcentrumot létesít.

Panaszos a szerződésben vállalta, hogy amennyiben a beruházás készültségi foka, a II. r. Alperes saját költségén elvégzett építési tevékenysége eléri a beruházás 10%-át, jelzálogszerződést kötnek, amelyben a Panaszos jelzálogjog bejegyzését engedélyezi zálogkötelezettként az ingatlanra a II. r. Alperes hitelfelvétele biztosítékként.

II. r. Alperes a hitelt – több bank visszautasítását követően - az I. r. Alperes, [REDACTED] től kívánta felvenni.

I.r. Alperes 2012. április 12-én kelt levelében arról értesítette a Panaszost, hogy műszaki ellenőrük által készített jelentés alapján a készültségi fok meghaladja a 10%-ot, ezért aktuálisá vált a jelzálogszerződés megkötése.

A műszaki jelentés az ún. 1. sz. Riportban 2012. március 31. napjára a beruházás készültségi fokát 11,5%-ban határozta meg azzal, hogy a kivitelezés **költségvetés szerinti teljes díja (anyag és díj) 759.449.846.- Ft**, amelyhez képest az elvégzett munkák anyag és munkadíja ekkor a 87.370.801,- Ft-ot ért el.

Az I. r. Alperes felhívása és a műszaki ellenőri jelentés alapján a Felek 2012. május 09-én írták alá a jelzálogszerződést, Panaszos zálogkötelezettként, az I. r. Alperes zálogjogosultként, a II. r. Alperes pedig tulajdonosi várományosként. A Panaszos tulajdonában álló ingatlanra 600.000.000,- Ft és járulékai erejéig került keretbiztosítéki jelzálogjog bejegyzésre.

II. r. Alperes, - a már érvénytelen, lejárt építési engedély alapján - mint megrendelő 2011. december 09-én vállalkozói szerződést kötött a [REDACTED] **tényleges kivitelezővel**. A vállalkozó vállalta el a szerződés alapján a sportcentrum szerkezetépítési munkálatait. A rendelkezésre álló építési napló bejegyzése szerint 2012. január 02-án a tényleges kivitelezővel a szerződést közös megegyezéssel megszüntették. (Az építési napló hitelessége több, mint aggályos, a folyamatosan vezetett papír alapú építési naplóban hol 2012-es, majd 2014-es, majd ismét 2012-es naplóbéjegyzések váltakoznak, néhol a 2014-es bejegyzés 2012-re átírva.)

A II. r. Alperes ezt követően, 2012. január 02-ai dátummal egy másik vállalkozási szerződést kötött generálkivitelezésre, [REDACTED] **fiktív kivitelezővel** (jelenleg kényszertörlesztés alatt).

A szerződés alapján a [REDACTED] vállalta el a projekt szerkezetépítési munkálatait, annak kivitelezését, **796.000.000,- Ft vállalkozói díjért**. A vállalkozói díjat Áfa nem terhelte, mert az a fordított Áfa szabályai szerint kerül elszámolásra.

A kivitelezés 2011. decemberében kezdődött meg, de 2012. áprilisában már le is állt. A Panaszos tekintettel arra, hogy a kivitelezésen semmi sem történt, többszöri egyeztetést követően **2013-ban a ráépítési szerződést felmondta**, a beruházás azóta sem folytatódott.

Ezt követően a **II. r. Alperes** a Budapest Környéki Törvényszék előtt **bepereelte a Panaszost** (a továbbiakban: **előzményi per**, melynek száma I.G.40.062/2014) 250.000.000,- Ft kártérítés megfizetése iránt, amely **114.200.000,- Ft kivitelezési költségből**, 5.800.000,- Ft működési költségből, 20.000.000,- Ft nemvagyoni kártérítésből és 110.000.000,- Ft elmaradt haszonból állt.

A kivitelezési költségeket egy azonos számlatömbből, egymás utáni sorszámmal következő kiállított számlákkal igazolták, amelyet a [REDACTED] **fiktív generálkivitelező** állított ki, 114.200.000,- Ft értékben.

A kivitelezési költséget annak ellenére 114.200.000,- Ft összegű számlákkal igazolták, hogy a [REDACTED] 2012. évi leadott éves mérlegbeszámolója szerint a cégnek mindösszesen

40.000.000,- Ft árbevétele volt, a 114.200.000,- Ft értékben kiállított számlatételekkel ellentétben, amelyet a II. r. Alperes kifizetett a fiktív kivitelezőnek.

A generálkivitelezőként feltüntetett [REDACTED] fiktív kivitelező ügyvezetője tanúként került meghallgatásra a per folyamán, ahol azt nyilatkozata, hogy a cég semmilyen kivitelezési munkát nem végzett (1.G.40.062/2014/40 sz. jegyzőkönyv):

A kivitelező tehát a [REDACTED] volt. Gondolom, vele a Felperes [REDACTED] kötött szerződést. Az ő szerződésükbe én láttam bele. Én a [REDACTED] tartottam a kapcsolatot. A [REDACTED] tehát a kivitelező volt, és rövid időn belül kiderült, hogy [REDACTED] úr nem fogja tudni koordinálni ezeket a feladatokat.

[REDACTED] én tartottam a kapcsolatot. Ő volt a kivitelező, neki volt szaktudása, neki volt építőipari tapasztalata, illetőleg neki volt műszaki ellenőre is.

Nekem nem volt olyan feladatom, hogy ténylegesen építőipari szaktudást igénylő munkát végezzek.

[REDACTED] üzleti kapcsolatban álltunk, illetőleg baráti kapcsolatban, de nem volt közös vállalkozásunk

A [REDACTED]-t 500.000,- Ft-os alaptőkével alapítottam. Megnéztük a tevékenységi köröket, és amit ehhez a feladathoz gondoltunk, és nem volt engedélyhez kötve, azt bevettük a társaság tevékenységébe. Azért beszélek többes számban, mert a [REDACTED] úrral egyeztettem e körben.

A szerződés rendelkezéseit a [REDACTED] úrral beszéltük végig.

Nincs építőipari végzettségem, de a kivitelezőnek megvolt a jogosultsága.

Nem vagyok tisztában azzal, hogy az építőipari kivitelezésnek milyen szabályai vannak.

Nekem nem az volt a feladatom, hogy ténylegesen generálkivitelező legyek, hanem alapvetően kapcsolatot kellett tartanom a [REDACTED] úrral, illetőleg ezen kívül egyéb tevékenysége nem volt [REDACTED] nek.

Az nem volt elvárás, hogy én olyan tevékenységet végezzek, amely a kivitelezéssel függ össze.

A [REDACTED] kívül a kivitelezésen más vállalkozó nem volt jelen.

A Felperesnek 114 millió forintot számláztam ki, de ezt tovább is utaltam a [REDACTED] nek. Amiről én számláztam ki [REDACTED] számlán szereplő összeg vonatkozásában történt pénzügyi teljesítés a [REDACTED] és a Panaszos között.

A [REDACTED] bevallásaiban szereplő adatok hitelesek.

A [REDACTED] részére a teljesítési igazolásokat én állítottam ki, amikor elkészült egy rész, ezt leegyeztettük, és ezen a [REDACTED] úr is részt vett. Erről konkrét dokumentáció készült. A [REDACTED] s a [REDACTED] úrral egyeztetettük az adatokat a kiírásnak megfelelően.

A [REDACTED]-nek nem volt más tevékenysége. Lehet, hogy 2013-ban már nulla volt a bevétele. „

(Bíró megtiltja Alperesi képviselőnek a [REDACTED] eladására vonatkozó kérdését.)

A bevallott és kiszámlázott árbevétel közötti 70 millió forintos különbség miatt költségvetési csalás miatt tett feljelentés alapján a NAV azt állapította meg, hogy az egyszemélyes kft. alapítója és egyben ügyvezetője is, a cég bankszámlájáról készpénzben felvett 65.000.000,- Ft-ot, amely összeg további sorsa ismeretlen. A cég alapítója a társaságot egyébként 2014-ben egy idős venezuelai hölgynek adta el.

Az előzményi perben a ténylegesen kivitelezési munkát végző [REDACTED] ügyvezetőjét is meghallgatták, aki az alábbiakat vallotta (I.G.40.062/2014/44 sz. jegyzőkönyv):

Először volt egy kivitelezési szerződés 2011 decemberében a Felperessel [REDACTED], és utána pedig a [REDACTED] vel. Gyakorlatilag ugyanazt a szerződést kötöttük, csak közénk állt [REDACTED]. Én voltam tehát az építkezés kivitelezője.

Az építkezés finanszírozási okok miatt maradt abba. A Panaszos nem teljesítette a szerződésben foglalt kötelezettségeit.

Az elszámolás az ügy történt közöttünk, hogy felmérés készült, és ez alapján készült az elszámolás, így kerültek kiállításra teljesítési igazolások is.

A beépített anyagokat az én cégem vásárolta meg, megvannak erről a számláink.

A falazást és a szigetelést is mi készítettük.

A mi kivitelezési tevékenységünket nem ellenőrizte senki, nem volt tehát műszaki ellenőr a helyszínen.

A [REDACTED] a megrendelő hozta. Nem tudtam róla semmit. Nem tudom, hogy a [REDACTED] milyen szerződést kötött a Felperessel. Őt számomra generálkivitelezőként jelölték meg.

Az egész kivitelezésnél összesen 40 millió forint értékben végeztünk munkát. Ennek megfelelően került kiállításra a számla. A számlák rendelkezésemre állnak.

A [REDACTED] nem végzett építési munkát. ..

Az ügyvezető előadta, hogy kivitelezési munkákat csak ők végeztek az ingatlanon, az elvégzett munka ellenértékéért 40.000.000,- Ft-ot számlázott ki, amelyből viszont kb. 3.000.000,- Ft nem került kifizetésre, ezért felmondta a szerződést és levonult a munkaterületről.

A Budapest Környéki Törvényszék I.G.40.062/2014/83 sz. ítéletével a II. r. Alperes kártérítési keresetét elutasította, ugyanakkor viszont helyt adott a Panaszos viszontkeresetének, amely első fokon hozott ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.148/2018/4-II. sz. alatti jogerős ítéletével helybenhagyott.

Az előzményi perben megismert tények és bizonyítékok alapján nyújtott be a Panaszos keresetét a Budapest Környéki Törvényszék előtt az I. r. Alperes zálogjogosulttal és a II. r.

Alperes tulajdonosi várománnyal szemben a zálogszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt.

A Panaszos a zálogszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte, tekintettel arra, hogy a szerződés aláírásának feltételeként meghatározott készültségi fok 2012. március 31-én nem érte el a műszaki ellenőri jelentésben igazolt 11,5%-ot (anyag és elvégzett munka összesen 87.370.801,- Ft) és e körben a Panaszost megtévesztették.

A peres eljárás 9.G.40.131/2017 szám alatt folyt a Budapest Környéki Törvényszék előtt.

Panaszos több magánszakértői véleményt csatolt be, amelyek egyértelműen rögzítették, hogy a készültségi fok maximum 37 millió forintértéket ért el. Az eljáró elsőfokú bíróság [REDACTED] szakértőt rendelt ki az eljárás során, aki már az első, 2018. március 20-ára datált szakvéleményében függetlenítette magát a tényektől.

A kirendelt szakértő **az engedélyezési tervek alapján becsléssel 707.870.000,- Ft kivitelezési költséget számolt ki, majd ez alapján szintén becsléssel, függetlenül magától a rendelkezésre álló dokumentumoktól, teljesítés igazolásoktól, számláktól, az elkészült munkák költségét 48.997.820,- Ft-ban becsülte meg.**

A fenti becsléssel megállapított összeghez **becsléssel tervezési díjként 23.689.600,- Ft-ot, menedzsment díjként 4.719.133,- Ft-ot számított hozzá, annak ellenére, hogy ezen költségek felmerülése semmilyen dokumentummal nem kerültek alátámasztásra, az azon alapult, hogy a szakértő vélelmezte, hogy lehettek ilyen költségek.** A beruházási érték ezzel 77.406.553,- Ft-ra nőtt, ami a szakértő által becsült 707.870.000,- Ft kivitelezési költséghez viszonyítottnan 10,94%-os lett, 2012. május 09. napjára, a zálogszerződés aláírásának napjára viszonyítottnan.

Panaszos a szakértői véleménnyel szemben kifogást jelentett be.

A szakértő 2018. június 26-án az eljáró bíróság felhívására a szakértői véleményét azzal egészítette ki, hogy az **1. sz. Riportban megkezdett kivitelezési munkaként megjelölt tételek költsége összesen nettó 37.366.804,- Ft (anyagdíj: 25.333.153,- Ft és munkadíj: 12.033.651,- Ft), amely az 1. sz. Riport szerinti tervezett költségvetésnek, a 756.449.846,- Ft-nak a 4,94%-a.**

Az első fokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék a 9.G.40.131/2017/102 sz. ítéletében a keresetet elutasította, **azzal a megállapítással, hogy a kirendelt szakértő becsléssel megállapított szakvéleménye alapján a készültségi fok 2012. május 9-én meghaladta a 10%-ot.**

Az ítélettel szemben benyújtott Panaszosi fellebbezés alapján a Fővárosi Ítéletábrla [REDACTED] elnök által vezetett tanácsa járt el, amely végzésében (20.Gf.40.290/2019/1-9. sz.) hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet és a per újabb tárgyalására és újabb ítélet meghozatalára utasította az elsőfokú bíróságot.

Az Ítéletóktábla végzésében az alábbi utasításokat rögzítette:

A perben kirendelt szakértő és a magánszakértők is nagyjából azonos készültkégi fokon határozták meg az eddig elkészült kivitelezett munkálatokat, amennyiben csak azokat kellene figyelembe venni, úgy a beruházás készültkégi foka az 5%-ot sem érne el.

Az elsőfokú Bíróságnak pontosan meg kell határoznia - erre irányuló bizonyítási indítvány esetén -, hogy milyen tervek készültek és ezek szükségesek voltak-e a beruházáshoz. Ugyancsak pontosan meg kell határoznia azt, hogy kellett-e műszaki ellenőr, amennyiben igen, mely építmények kivitelezéséhez. figyelemmel arra is, hogy a tervezett beruházás egyes épületeinek kivitelezését el sem kezdte a II. rendű Alperes, valamint azt is, hogy igénybe vett-e a II. rendű Alperes ilyen ellenőrt.

Amennyiben a beruházáshoz szükség volt különböző szerződéseket kötni, úgy azt is meg kell állapítani, hogy ezen szerződéseket valóban megkötötte-e a II. rendű Alperes és ezek szükségesek voltak-e a beruházás ezen készültkégi fokán.

Önmagában tehát az, hogy a szakértő szerint egyébként ilyen munkálatok szükségesek, nem jelenti azt, hogy azokat el is végezte a II. rendű Alperes és eképp a beruházás készültkégi fokának megállapításakor figyelembe lehetne őket venni.

Az elsőfokú Bíróság a perben kirendelt szakértő véleménye alapján elfogadta minden egyes építménnyel kapcsolatban a felmerült soft költségeket, azonban ennek indokát nem adta.

Az építmények túlnyomó többségének kivitelezése meg sem kezdődött, azt pedig külön-külön kell meghatározni egy-egy építmény tekintetében, hogy ahhoz kapcsolódóan bármilyen előkészítő munkálatokat elvégzett-e a II. rendű Alperes.

A bizonyítás általában azt a felet terheli, akinek érdekében áll, hogy a kérdéses tény a Bíróság valóban fogadja el. Ennek megfelelően azokat a tényeket, amelyeket a keresettel érvényesített jog, illetőleg a keresettel szemben felhozott, azzal szemben álló jog megállapítására szolgálnak, annak a félnek kell bizonyítania, aki e jogot (ellen-jogot) érvényesíteni akarja.

A megismételt eljárás során az elsőfokú Bíróságnak meg kell állapítania - erre irányuló bizonyítási indítvány esetén -, hogy a II. rendű Alperes végzett-e - a megvalósult kivitelezési, építési tevékenységen túl - egyéb olyan építést előkészítő tevékenységeket, amelyek a beruházás részét képezik. Meg kell határozni azt is, hogy ezek szükséges tevékenységek voltak-e, figyelemmel az egyes építmények kivitelezési fokára. Az egyes, a II. rendű Alperes által elvégzett és a beruházáshoz szükséges tevékenységeknek - bizonyítottságuk esetén - a beruházás készültkégi fokát emelő százalékos mértékének megállapítása már szakkérdés, ennek meghatározásához - erre irányuló bizonyítási indítvány esetén - az elsőfokú Bíróságnak szakértőt kell kirendelnie.

A megismételt eljárásban a II. r. Alperes a korábban már csatolt fiktívnek tekinthető generálkivitelezői szerződésen kívül semmilyen más, a kivitelezéshez kapcsolódó szerződést nem csatolt.

Az előzményi perben beszerzett, és a peres iratok részét képező, II. fokú építésügyi hatóság által építésfelügyeleti eljárásban 2015-ben hozott jogerős határozatokban több bírságot szabott ki II. r. Alperesre.

A jogerős határozatok – többek között - tényként rögzítették, hogy 2012-ben, a kivitelezés évében nem voltak kiviteli tervek, nem volt felelős műszaki vezető, nem volt műszaki ellenőr, a fiktív kivitelező nem szerepelt a kivitelezői tevékenységre jogosultak nyilvántartásában.

A megismételt I. fokú eljárásban, 2020-ban a II. r. Alperes becsatolt néhány kézzel készült statikai tervlapot, amelyekre [REDACTED] szerkeszettervező aláírás nélküli, dátum nélküli nyomtatott lábjegyzete utólagosan celluxszal felragasztásra került.

Szintén 2020-ban csatolta a II. r. Alperes [REDACTED] ásbeli nyilatkozatát arról, hogy a tartószerkezeti terveket a „312/2012 (LX. 8.) Kormányrendelet 22. §. értelmében” a tartószerkezeti tervek megfelelésségét igazolja.

A nyilatkozat **dátumozása szerint 2012. szeptemberben kelt,** és a jogalapja a 312/2012. (IX. 8.) Korm.rend. 22. §-a, amely egyebek között rögzíti:

„ Alulírott [REDACTED] okl. építészmérnök, szerkeszettervező [REDACTED] a Budapesti és Pest megyei Mérnöki Kamara Tartószerkezeti Tagozatának örökös tagja, mint a fent megnevezett tervdokumentáció készítője, a 312/2012. (LX.8.) Kormányrendelet 22. §. értelmében kijelentem, hogy „

Budapest, 2012 szeptember hó.”

A nyilatkozatban hivatkozott dátumú jogszabály nem létezik.

A jogszabály helyes elnevezése **312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és az ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról,** amelynek a nyilatkozatban hivatkozott 22. §. az építési engedélyezéstől való eltérési lehetőségekre vonatkozik.

A jogszabály kihirdetése 2012. november 08-án történt, ekkor jelent meg a jogszabály szövege a Magyar Közlönyben, az 2013. január 01-én lépett hatályba, így tényként kell rögzíteni, hogy a statikus tervezői nyilatkozat 2012. szeptemberi dátuma valótlan, hiszen ekkor még a hivatkozott jogszabályhely és annak szövege ismeretlen volt, azaz a nyilatkozatot valamikor 2012. november után visszadátumozva készítették.

Ebből következően tényként megállapítható, hogy a becsatolt tervlapok nem állhattak rendelkezésre 2011. december és 2012. áprilisa között, amikor a kivitelezési munkák folytak.

A tartószerkezeti megfelelésségről szóló nyilatkozat mellett a II. r. Alperes szintén 2020-ban két eredeti és több fénymásolt statikai részlettervet is becsatolt. Az eredeti tervekre [REDACTED] nyomtatott lábléce utólag, külön, celluxszal lett ráragasztva, azon se dátum, se aláírás nincs. A másolatban csatolt statikai tervlapokon szintén látható, hogy a tervező neve utólag,

celluxszal került felragasztásra.

A peres eljárásokra az 1952. évi III. törvény (rPp) szabályait kell alkalmazni.

A rPp. 196. §. szerint a magánokirat az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, feltéve, ha a kiállítója az okiratot saját kezűleg írta és aláírta. A perbe becsatolt statikai tervlapokra felragasztott aláírás nélküli, nyomtatott lábléce ennek nem felel meg.

Hamis a magánokirat, ha az azon feltüntetett személy nem azonos azzal, aki azt kiállította. Hamisított a magánokirat, ha a már létező magánokiraton – jogosulatlanul – tartalmi, formai változtatást végeztek, így az már nem a kiállítójának a nyilatkozatát rögzíti.

Valótlan tartalmú a magánokirat, ha az abban feltüntetettek nem felelnek meg a valóságnak attól függetlenül, hogy az a kiállító nyilatkozatát tartalmazza-e.

Tényként kell rögzíteni, hogy a statikai tervlapokra felragasztott tervezői nyomtatott név nem a nevezettől származik, továbbá a becsatolt tervezői nyilatkozat valótlan tartalmú magánokirat, hiszen annak dátuma megelőzi az abban hivatkozott jogszabály kihirdetését, ebből következően az valótlan tartalmú magánokirat.

Rögzíthető tehát, hogy a II. r. Alperes által csatolt nyilatkozat, illetve tervlapok hamis, illetve hamisított magánokiratok, és ezzel a 2012. évi C. törvény (a Btk.) 345. § szerinti hamis magánokirat felhasználásának bűncselekményét valósították meg.

345. § Aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot felhasznál, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A peres eljárásban kértük, hogy a nyilvánvalóan meghamisított tervlapokat, illetve a valótlan tartalmú tervezői nyilatkozatot az eljáró bíróság zárja ki a bizonyítékok közül, tekintettel azok hamis magánokirati minőségére, azonban a bíróság ezt figyelmen kívül hagyta.

A rPp. 197 §. (1) bek. szerint a magánokirat valódiságát kell bizonyítani, ha azt az ellenfél kétségbe vonja. Panaszos álláspontja szerint a nyilvánvalóan visszadátumozott tervezői nyilatkozat valódiságát lehetetlen bizonyítani, másrészt az utólagosan felragasztott lábléccel, aláírási nélküli tervlapok valódiságát sem lehet bizonyítani.

Ráadásul a kirendelt szakértő azt is megállapította, hogy **az utólagosan csatolt tervlapok nem egyeznek meg sem az engedélyezési tervben rögzítettekkel, sem a szakértő által felméréssel megállapított tényleges állapottal**, ebből mégis azt a következtetést vonta le, hogy a statikai tervlapokat felhasználták a kivitelezésnél, ezért azokat egyenként forintosítva beszámította a készültségi fokba.

A megismételt eljárásban a bíróság felhívta a szakértőt arra, hogy nyilatkozzon, hogy a szakvéleménye elkészítéséhez beszerzett engedélyes tervdokumentációban szerepelt-e az építész terveken kívül tartószerkezeti, épületgépészeti, épületvillamossági engedélyezési terv,

ha igen, akkor kik voltak a tervezők?

A kirendelt szakértő azt válaszolta, hogy szakági terveket nem látott, a tervlapokon pedig az alábbiak szerepeltek: vezető tervező: [REDACTED] s aláírása, építész tervező: [REDACTED] s aláírása, szerkezeti tervező: [REDACTED] s aláírása, tűzvédelmi szakértő: [REDACTED] s aláírása, épületgépész tervező: [REDACTED] aláírás nincs, elektromos tervező: [REDACTED] aláírás nincs.

A megnevezettet statikus tervező tehát nem [REDACTED] volt, és az engedélyezési tervdokumentációnak nem volt része semmilyen szakági terv, így tartószerkezeti és statikai sem.

A megismételt elsőfokú eljárásban a Budapesti Környéki Törvényszék a 9.G.40.409/2019/71 sz. alatti első okú ítéletében megállapította, hogy a beruházás készültségi foka 2012. május 9-én nem érte el a 10%-os készültségi fokot, ezért a Felek közötti zálogszerződés érvénytelenségét állapította meg, és az ítélet jogerőre emelkedése esetére a bejegyzett jelzálogjog törlését rendelte el.

Az ítélet ellen az I. és a II. Alperesek fellebbezést terjesztettek elő, a másodfokú eljárásban viszont a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a Panaszos keresetét elutasította.

A (második) másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla figyelmen kívül hagyta a perben rendelkezésre álló tényadatokat, megkötött szerződéseket, **az Ítéltábla korábbi hatályon kívül helyező végzését, és úgy döntött, hogy a fellebbezési eljárásban személyesen meghallgatja a kirendelt szakértőt.**

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta és helyesen rögzítette, ugyanakkor a bizonyítékok mérlegelésével az Ítéltábla nem értett egyet, és az elsőfokú bíróság végkövetkeztetését sem osztotta.

A másodfokú ítéletben az is rögzítésre került, hogy a Panaszos tévedésének vizsgálati időpontja körében a megtámadni kívánt szerződés megkötésének időpontjában kellett fennállnia, azaz 2012. május 09. napján, és nem az 1. sz. Riport 2012. március 31.-i időpontját.

A másodfok elfogadta azt az elsőfokú bírósági megállapítást, miszerint a beruházás készültségi foka nem egyezik meg a kivitelezésre kifizetett alvállalkozói díj összegével vagy az elkészült építmények értékével.

A másodfokú bíróság azt is rögzítette, hogy a kiviteli terveket a kirendelt igazságügyi szakértő szerint a rendelkezésre álló - Panaszos által fentebb leírtak szerint hamisított illetve hamis tartalmú okiratok - tervlapok és 1 tervezői nyilatkozat alkalmas a kiviteli tervdokumentáció minősítésére.

Az ítéltábla a fellebbezésben vita tárgyává tett teniszpályák értékét is vizsgálta, vagyis azt, hogy a teniszpályák mikor és mennyiben készültek el a jelzálogszerződés megkötésének időpontjára és az milyen értékben vehető figyelembe, a szakértői vélemény és a további

szakértői nyilatkozat, valamint az okirati bizonyítékok között valóban van-e ellentmondás.

Az I. fokú eljárásban, majd a megismételt I. fokú eljárásban is a kirendelt szakértő az I. fokú Bíróság többszöri felhívására írásban szakvéleménye kiegészítése illetve megerősítéseként több alkalommal is nyilatkozott a teniszpályák készütségi fokáról.

A megismételt I. fokú eljárásban 2020-ban a II. r. Alperes becsatolt egy átadás-átvételi nyilatkozatot, amiben a fiktív kivitelező 2012. május 03-án átadta a teniszpályát a II. r. Alperesnek.

A másodfok e körben sem fogadta el a Panaszos álláspontját, miszerint a rendelkezésre álló okiratok szerint a teniszpályát megépítő tényleges kivitelező 2012. június 19-én jelentette a teniszpályák elkészültét.

A fiktív kivitelező a II. r. Alperesnek 2012. 07. 04.-én számlázott ki 17.000.000.- teniszpálya előleget, majd 2012. 07. 20.-án az elkészült teniszpálya végszámlájaként 16.500.000.- Ft-ot.

A fenti okiratok alapján megállapítható, hogy a fiktív kivitelező 2012. május 03-ra dátumozott, az elkészült teniszpályák átadására vonatkozó dokumentum valótlan tartalmú okirat.

A másodfokú bíróság meghallgatta a kirendelt szakértőt, aki alapvető mértékben módosította szakvéleményét az általa korábban adott írásbeli szakvéleményekkel szemben.

A szakértő megerősítette, hogy az alap szakvéleményében csak 5%-ban, az 1. sz. Riport alapján értékelte a teniszpályákat, amit a 3. sz. melléklet előkészítő tevékenységként a földmunkák és a betonlap elkészítésénél tartalmaz.

A 2012. május 3-ai átadás-átvételi jegyzőkönyvre hivatkozással a szakértő a fellebbezési tárgyaláson szóban úgy módosította szakvéleményét, hogy a teniszpályák összességében 80%-ban készültek el, így az elkészült összes munkák értékét megnövelte a teniszpályákra elszámolt 80 %-os készütség értékével, és 48.997.820,- Ft-ról 70.387.820,- Ft-ra módosította.

A szakértő módosított szakvéleménye alapján az Ítélet tábla a perbeli beruházással bizonyítottan felmerült összes nettó költség összegét 93.089.820,- Ft-ra emelte, ami azt jelenti, hogy a beruházás teljes nettó, a szakértő által becsült teljes 707.870.000,- Ft-os költségéhez viszonyítva a készütségi fok az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított 9,82%-hoz képest 13,15%-ra módosul.

Ennek megfelelően a beruházás készütségi foka 2012. május 9-én meghaladta a 10%-ot, és erre való tekintettel a másodfokú bíróság azt mondta ki, hogy nem állapítható meg, hogy az ingatlan jelzálogszerződés aláírásakor a Panaszos a beruházás készütségi foka tekintetében tévedésben lett volna.

A másodfokú ítélet ellen a Panaszos terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a Kúria előtt, jogszabálysértésre hivatkozva. A Kúria Pfv.V.20.032/2022/6 számon hozott ítéletében a másodfokú ítéletét hatályában fenntartotta.

Panaszos felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő, tényállás-ellenes, ellentétes a rendelkezésre álló bizonyítási anyaggal, iratellenes megállapítást tartalmaz és az ítélet ellentétes magának a Fővárosi Ítéletábla által hozott korábbi végzésével is.

Panaszos részletesen leírta, hogy a másodfokú bíróság ítéletét a perben rendelkezésre álló okiratokkal ellentétes adatokra alapozta az ítéletét, amely ellentétes a lefolytatott bizonyítással.

Panaszos álláspontja szerint a statikai tervek sértik a rPp. 196. § (1) bek.-ben foglaltakat, mivel azok nyilvánvalóan hamisított, aláírással nem rendelkező statikai nyilatkozatok, és ezek nem képezheték volna az ítélet alapját.

Panaszos kifogásolta azt is, hogy a szakértő a másodfokú eljárásában személyes meghallgatása során lényegesen megváltoztatta korábbi szakvéleményét, amit kizárólag becslésre alapított, de a másodfokú bíróság azokat teljes mértékben elfogadta, annak ellenére, hogy a hatályon kívül helyező végzés azt rögzítette, hogy az ítélet nem alapítható szakértői becslésre, az egyes költségek tekintetében az arra hivatkozó félnek tényállításokat kell tennie, azokat bizonyítania kell és ezt követően a bizonyított tények tekintetében lehet majd a szakértőt kirendelni.

Tévesen hivatkozott továbbá a másodfok a Panaszosi felülvizsgálati kérelem szerint arra is, hogy a készültségi fok meghatározásánál a 2018-ban kirendelt szakértő engedélyezési tervdokumentáció alapján készített költségbecslést. Vitatta, hogy a tényleges kivitelezési költség milyen tételekből áll össze, annak szerinte nem lehet része a hamis, hamisított aláírásokkal statikai tervlapok, továbbá a teniszpályákkal kapcsolatos ítéleti indokolás is teljes mértékben iratellenes.

II.

A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Első fokon a Budapest Környéki Törvényszék járt el, 9.G.40.409/2019/71. sz. alatti, a Panaszosi keresetnek helyt adó ítélete ellen az Alperesek által előterjesztett fellebbezés folytán a jogerős ítéletet a Fővárosi Ítéletábla 20.Gf.40.188/2021/12-I. sz. alatt hozta meg, amelyben az első fokon hozott ítéletet megváltoztatta és a Panaszos keresetét elutasította.

A másodfokon hozott ítélet jogerős ítélet, Panaszosnak, mint Felperesnek rendes jogorvoslat előterjesztésére már nem volt lehetősége.

Panaszos a jogerős ítélet ellen terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, a Kúria Pfv.V.20.032/2022/6 sz. ítéletében a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.

III.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A másodfokú ítéletet a Fővárosi Ítéletábla - tárgyaláson - 2021. december 02. napján hozta meg, amellyel szemben Panaszos felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria Pfv. V. 20.032/2022/6. sz. alatti ítéletét a Panaszos 2022. április 05. napján elektronikus úton vette át.

Az ügyben perújítási eljárás nincs folyamatban.

Az Abtv. 30. §. (1) bek- ben meghatározott 60 napos határidő megtartásra került.

IV.

Az indítványozó érintettsége

Indítványozó a panasszal érintett ítélet(ek) Felperese, ezért érintettségének igazolására nincs szükség.

V.

Az alapjogi sérelem és annak befolyása a bírői döntésre

Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság a panaszt akkor fogadja be, ha annak tárgya bírői döntést érdemben befolyásoló Alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

A jelen panasz befogadhatóságának alapja az, hogy a Fővárosi Ítéltábla 20.Gf.40.188/2021/12-I. sz. ítélete – amelyet a Kúria Pfv.V.20.032/2022/6 sz. ítéletével hatályában fenntartott – alaptörvény-ellenes bírői döntés.

A jogerős ítélet olyan okirati bizonyítékokon alapul, amelyek nyilvánvalóan hamis vagy hamisított okiratok, és az eljáró bíróságnak ki kellett volna rekesztenie őket a bizonyítékok köréből. A jogerős ítélet a periratokkal ellentétesen, a kirendelt szakértő becslésén alapul, annak ellenére, hogy a Fővárosi Ítéltábla 20 Gf. 40.290/2019/9-I. sz. végzésében rögzítette, hogy szakértői becslésre ítélet nem alapítható.

A jogerős ítélet másodfokon bizonyítási eljárásként a kirendelt szakértő meghallgatását lefolytatta, ahol a kirendelt szakértő korábbi írásbeli szakvéleményével szemben szóban jelentős mértékben, 5 %-ról 80 %-ra felemelte az általa megbecsült tenispálya költségét.

A II. fokú bíróság ezt aggálytalannak tekintette, és elzárta a Panaszost attól, hogy az alapvetően módosított, önmagával ellentétes szakvéleményének jelentős megváltoztatása miatt újabb szakértői bizonyítást vegyen igénybe.

A tisztességes bírósági eljárásban az eljáró bíróság nem fogadhatja el a jogellenes bizonyítékokat, azt nem vizsgálhatja meg a kirendelt szakértővel és nem tesz fel azok alapján irányított kérdéseket a szakértőnek.

A panasszal érintett jogerős ítélet jogszabálysértő, tényállás-ellenes, ellentétes a rendelkezésre álló bizonyítási anyaggal, iratellenes megállapításokat tartalmaz és ellentétes a Fővárosi Ítéltábla korábbi jogerős végzésével is.

A tisztességes eljáráshoz való joga nyilvánvalóan többszörösen is sérült a Panaszosnak, amelyet nemcsak az Alaptörvény, hanem

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. tv. 6. cikke is rögzít:

6. Cikk – Tisztességes tárgyaláshoz való jog

- 1. Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.*

VI.

A megsemmisíteni kért bírói döntés Alaptörvény-ellenessége

Az Alperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla másik tanácsa, 20. Gf. 40.188/2021 sz. alatti másodfokú eljárásban a kirendelt szakértőt meghallgatta, **aki személyes meghallgatása során az általa korábban 1.426.000.- Ft. készülségi fokot újra átszámolta, és azt 21.390.000.-Ft összegben határozta meg.**

Az Ítéltábla ezt aggálytalanként annak ellenére elfogadta, hogy a Panaszos indítványozta újabb szakértő kirendelését, figyelemmel arra, hogy a szakértő korábbi írásbeli szakvéleményével szemben azt lényegesen módosította.

Az Ítéltábla a módosított szakértői beclés alapján az I. fokú ítéletet megváltoztatta, a Panaszos keresetét elutasította.

A jogerős Ítélet ellen a Panaszos felülvizsgálat kérelmet terjesztett elő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmét elutasító, és a másodfokú ítéletet helybenhagyó ítéletében rögzíti, hogy a Panaszos nem kérte a másodfokú tanács mérlegelési döntésének felülvizsgálatát, ezért a Kúria nem vizsgálta, hogy a szakértői beclés megalapozott-e vagy sem.

Rögzíti a Kúria, hogy a szakvélemény kiegészítésének nincs jogszabályi akadálya, és a Kúria arra a döntésre jutott, hogy a másodfokú tárgyaláson megváltoztatott szakértői vélemény aggálytalan.

Rögzíti a Kúria az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d, pontja alapján a Panaszos felülvizsgálat kérelmében hivatkozott jogerős ítélet Alaptörvény-ellenességét a Kúria nem

vizsgálhatta, arra az Alkotmánybíróság jogosult.

A másodfokú Bíróság az ítéletének alapjául hamis okiratokat fogadott el bizonyítékként, és a hamis okiratokat beárzta az ítéletében meghatározott készütségi fok részeként.

A bíróságok szervezeti igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI törvény 1. §. szerint Magyarországon a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A 2. §. (2. bek.) szerint a bíróságok jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.

Panaszos álláspontja szerint az nem bírósági mérlegelés körébe tartozó kérdés, hogy a nyilvánvalóan hamis okiratokat ki kell rekeszteni a bizonyítékok közül, az a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének elengedhetetlen törvényi követelménye.

A tisztességes eljáráshoz való alkotmányos alapjog semmibe vételét jelenti, ha az eljáró bíróság nyilvánvalóan hamis, hamisított okirati bizonyítékokat nem zárja ki a bizonyítás köréből, sőt azokat a kirendelt szakértő becsléssel meghatározott értékén az ítélelhozatala részeként elfogadja.

Sérült a tisztességhez való eljáráshoz való joga a Panaszosnak akkor is, amikor a kirendelt szakértő másodfokon igen jelentős mértékben megváltoztatott szakvéleményét a Fővárosi Ítéltábla az ítéltzése alapjául elfogadta, és nem rendelt el újabb szakértői bizonyítást, nem adta vissza új I. fokú eljárásra az ügyet.

Az Ítéltábla korábbi hatályon kívül helyező végzésében rögzítette, hogy szakértői becslésre nem alapítható bírósági ítélet. Rögzíti a végzés, hogy a perbe becsatolt magánszakértői és a kirendelt szakértő tényeken (nem becslésen) alapuló nyilatkozata szerint is az állapítható meg, hogy a készütségi fok maximum 5 %-ot ért el.

Az I. fokú eljárásban a Panaszos indítványozta a kirendelt szakértő szakvéleménye és a perben becsatolt igazságügyi magánszakértői szakvélemények közötti ellentmondás feloldását, amelynek az eljáró bíróság nem adott helyt, és mérlegelési jogkörben az eltérő szakvélemények közül a kirendelt szakértő becslését fogadta el.

A Legfelsőbb Bíróság Pfv. 20.500/2011. sz. alatti ítéletében rögzíti, hogy

A fél által beszerzett igazságügyi szakértői véleményt a bíróság a szabad bizonyítás keretén belül értékelni köteles. A magánszakértői vélemény megállapításai alkalmasak lehetnek a perszakértői vélemény aggályossá tételére, bizonyító erejének lerontására, ezért ha az ellentétben áll a bíróság által kirendelt szakértő véleményével, nem mellőzhető azok ütköztetésével az ellentmondások feloldásának megkísérlése, ennek eredménytelensége esetén pedig - a fél kérelme alapján - ebben a körben további bizonyítási eljárás lefolytatása [Pp. 3. § (3), (5) bek., 166. § (1) bek., 182. § (3) bek.].

A Kúria Kfv. X. 37,417/2019/4 sz. alatti döntésében rögzíti, hogy a szakvélemények közötti ellentmondást a bíró értékelő tevékenysége keretében mérlegeléssel nem szüntetheti meg.

Alapvető jogelv, hogy szakértői kérdésben a szakértelemmel nem rendelkező bíróság mérlegeléssel nem dönthet, ezért a több magánszakértő tényeken alapuló szakvéleményével szemben a kirendelt szakértő szakvéleményének bírói eldöntése a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét valósította meg.

A tisztességes eljáráshoz való joga sérült a Panaszosnak, amikor a másodfokú eljárásban egy tárgyaláson az Ítéletábla irányított kérdései alapján a szakértő korábbi többszöri írásbeli szakvéleményével szemben a készségi fokba beszámított teniszpályák értékét 5 %-ról 80 %-ra felemelte.

A Panaszos a kirendelt szakértő szakvéleményének jelentős módosítása okán újabb szakértői bizonyítást indítványozott, amelyet a másodfokú bíróság indokolatlannak tartott, azzal az érveléssel, hogy a szakvélemény megváltoztatása szerinte aggálymentes.

A megváltoztatott szakértői véleménnyel szembeni ellenbizonyítás, újabb szakértő kirendelésének kizárása sérti a fegyveregyenlőség elvét, ami a tisztességes eljáráshoz, továbbá a jogorvoslat joghoz való Alaptörvényi rendelkezéseket sérti.

A tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmét jelenti, hogy a másodfokon eljáró bíróság a korábbi másodfokú végzésben rögzítetteket teljes mértékben figyelmen kívül hagyta, és az abban foglaltak ellenére a tényekkel szemben ismételten szakértői becslésre alapítottan hozott ítéletet.

A jogerős bírósági döntéssel szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz érinti a demokratikus jogállam fogalmi körébe tartozó jogbiztonság fogalmát is.

A Fővárosi Ítéletábla, mint másodfokú bíróság ugyanazon tényállás mellett hatályon kívül helyezett végzésével ellentétes döntést hozó másik Ítéletáblai döntés a tisztességes eljáráshoz való alapjog mellett a jogbiztonsághoz fűződő alkotmányos alapérdekekkel ellentétes.

VII.

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági döntések és azok által sértett Alaptörvényi rendelkezések közötti összefüggés

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságoknak a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét a jogszabályok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírói eljárás a 28. cikkben rögzített alapkövetelménnyel gyakorlatilag fogalmi egységet alkot.

A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányossága szempontjából a panaszolt bírósági eljárások egészének figyelembevételével kell megítélni az Alaptörvénynek való

megfelelést, továbbá a törvények célja szerinti eljárást.

A tisztességes eljárás (fair trial) olyan minősége az eljárásnak, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek vizsgálata alapján lehet megítélni. Ebből következően az eljárásban a részletszabályok betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, vagy tisztességtelen.

A tisztességes eljárás követelménye alapján nem csak az eljárás formai részét kell vizsgálni, hanem annak tartalmilag is meg kell felelnie a tisztességes eljáráshoz kapcsolt alkotmányosságnak. **A tisztességes eljáráshoz való alapjoggal szemben nincs más mérlegelhető alapjog, alkalmazás, alkotmányos cél.**

Az **Alaptörvény 25. cikk (1)** bekezdése szerint a bíróságok **igazságszolgáltatási tevékenységet** látnak el.

A bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI törvény (1) §. szerint a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el, a (3) bekezdés szerint jogalkalmazási tevékenységük során biztosítják a jogszabályok érvényesülését.

Az igazságszolgáltatás fogalma eleve kizárja azt, hogy a bíróságok a döntéseikben bűncselekmény elkövetésével létrejött bizonyítékokat a bizonyítás során figyelembe vegyenek.

A tisztességes eljárás Alaptörvényi sérelmét jelenti, hogy a panaszolt II. fokú döntés egzakt módon bizonyított hamis tartalmú, illetve meghamisított okiratokra alapította az I. fokú ítélet megváltoztatását, amelyet a Kúriai felülvizsgálati ítélete aggálytalanak tekintett.

Panaszosi álláspont szerint a bűncselekmény (2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 345. §. Hamis magánokirat felhasználása) útján keletkezett okiratokat a bizonyítás köréből ki kellett volna zárni, arra vonatkozóan ítéletet alapítani nem lehetséges.

A bűncselekmény útján létrejött okiratok megítélése nem képezheti részét a bírói mérlegelésnek, a bírói függetlenségnek. A bűncselekményből származó okiratokat nem lehet eljárási jogértelmezési kérdésnek, a bírói függetlenség részét képező értékelésnek tekinteni, mert **a bűncselekmény elkövetése ellentétes az alkotmányossági követelményekkel, amelyet törvény büntetni rendel.**

Abban az esetben, ha nyilvánvaló egy bizonyítékként csatolt magánokiratról, hogy az valótlan tartalmú, vagy hamisított okirat, akkor azt az eljáró bíróságnak minden további mérlegelés nélkül ki kell zárnia a bizonyításból.

Az **Alaptörvény I. cikk (3) bek.** szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Az **R. cikk (1) bek.** szerint az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja, a **(2) bek. szerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire (így az igazságszolgáltatást ellátó gyakorló bíróságokra is) kötelezőek.**

A fent hivatkozott **Alaptörvény 28. cikke** szerint a jogszabályok céljának megfelelő bírósági

jogalkalmazás azt jelenti, hogy a törvény (Btk.) által büntetni rendelt bűncselekmény céljától a polgári ügyben eljáró bíróságok nem tekinthetnek el. **Teljesen nyilvánvaló a jogalkotói szándék, a törvény (Btk.) által elérni kívánt cél a hamis magánokirat felhasználásnak bűncselekménnyé nyilvánításával és büntetni rendelkezésével, amelynek célja az ilyen okiratok felhasználásának visszaszorítása, kizárása az igazságszolgáltatásból (is).**

Az igazságszolgáltatás magában foglalja annak a követelményét, hogy a bíróságoknak fel kell tárniuk a jogvita alapját, az azt megalapozó és bizonyító tényeket. Az eljárásban annak tárgyával összefüggő egyéb hatósági eljárásban született jogerős döntéseket figyelembe kell venni (annak ellenére, hogy azok a bíróságokat nem kötik), azonban a tényállás megállapítása során ezeket figyelmen kívül hagyni egy tisztességes eljárásban nem lehetséges.

A panaszolt ítéletek a peranyagban elfekvő, a perbeli üggyel összefüggésben lefolytatott építéshatósági eljárásokban keletkezett jogerős II. fokú határozatokban megállapított tényeket és döntéseket figyelmen kívül hagyták, az azokkal ellentétes, a kirendelt szakértő becslését fogadták el az ítélelhozatal alapjaként.

A bírósági eljárásokat törvényi szinten szabályozott polgári perrendtartás (mind a korábbi és a perben releváns 1952. évi III. törvény, mind a jelenleg hatályos 2016. évi CXXX. törvény) az eljáró bíróságok számára előírja, hogy azokat a tényeket, amelyekről a bíróságnak hivatalos tudomása van „kvázi hivatalból” kötelező figyelembe venni.

A panaszolt ítéletek megsértették a tisztességes eljáráshoz való alapjogi követelményt, amikor az ítéletekben a korábbi jogerős közigazgatási határozatokról való hivatalos tudomással ellentétben álló szakértői becslésre alapítva hoztak ítéletet.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás kritériuma magában foglalja a fegyveregyenlőség biztosítását a felek részére.

A fegyveregyenlőség elve elismert alkotmányos alapelv, amelynek érvényesülése, érvényesítése mind a büntető eljárásban, mind a polgári peres eljárásokban alkotmányos követelmény.

A panaszolt másodfokú ítélet, amely megváltoztatta az I. fokú bíróság ítéletét megsértette a fegyveregyenlőség biztosításának követelményét.

A II. fokú ítéletet a bíróság - a II. fokú eljárásban szokatlan módon - a korábban kirendelt szakértő személyes meghallgatása során megváltoztatott nyilatkozatára alapította.

A II. fokú eljárásban meghallgatott szakértő az általa korábban, több bírósági felhívásra előterjesztett írásbeli szakvéleményeivel ellentétes, azt alapvetően megváltoztató nyilatkozatot tett. **A korábbi írásbeli szakértői nyilatkozattal ellentétes, azt alapvetően megváltoztató új szakértői nyilatkozattal szemben a Panaszos részére nem biztosította az eljáró bíróság érdemi ellenkérelem, újabb szakértői bizonyítás kirendelésének lehetőségét.**

A II. fokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a perben becsatolt a kirendelt szakértő írásbeli szakvéleményével ellentétes több igazságügyi magánszakértői szakvéleményt,

és a kirendelt szakértő korábbi saját írásbeli szakvéleményeit illetve azok írásbeli kiegészítéseit, és az ítéletét a II. fokú tárgyaláson a szakértő meghallgatására alapította, amellyel szemben Panaszos részére jogorvoslati lehetőséget nem biztosított, ezzel megsértette a tisztességes eljárás fogalmába tartozó fegyveregyenlőség biztosításának alkotmányos alapját.

Számos Kúriai döntés rögzíti, hogy a szakértői bizonyítás terén a szakértő írásbeli szakvéleménye és utóbb szóban tett nyilatkozata közötti ellentmondás önmagában aggályossá teszi a szakvéleményt, és ilyen esetben nem mellőzhető a további szakértői bizonyítás.

A szakértői bizonyítás körében alapelveként a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjog sérelmét jelenti, ha az adott ügyben több eltérő szakvélemény közötti ellentmondást az eljáró bíró bírói mérlegeléssel dönti el.

A szakértői bizonyítás azért került a jogrendbe, mert olyan kérdésekben, amelyek speciális ismereteket igényelnek az ezzel nem rendelkező bíró mérlegeléssel nem dönthet.

A panaszolt ítéletek a peres anyagban több igazságügyi szakértői vélemény közötti eltérést nem oldják fel, és az ítéletet a szakértő saját írásbeli szakvéleményeivel is ellentétes szóbeli nyilatkozatára alapítják.

A tisztességes eljárás alkotmányos követelményének részeként értékelni a jogbiztonság követelményét is, amely az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésben rögzített demokratikus jogállam ismérveinek egyik alaptétele.

Az **Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése** szerint a Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét.

A panaszolt Kúriai felülvizsgálati kérelem teljes mértékben figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a panaszolt ügyben korábban eljáró II. fokú bíróság (Fővárosi Ítéltábla) végzésében rögzítette, hogy a panaszolt perben a kirendelt szakértő utólagos becslésére nem lehet ítéletet alapozni. A II. fokú végzés rögzítette, hogy az I. fokú bíróságnak a bizonyítás során a tényeket kell megállapítania, és a bizonyított tények alapján kell határozatot hoznia, amely nem alapulhat szakértői becslésen.

Ezzel szemben a felülvizsgálni kért, az I. fokú ítéletet megváltoztató II. fokú bírósági (Fővárosi Ítéltábla) ítélet teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a korábbi ítéltáblai végzést, és az ítéletét a kirendelt szakértő szóbeli meghallgatásán előadott becslésre alapozta.

A felülvizsgálati kérelem során a Kúria a két ítéltáblai határozat közötti alapvető eltérést azzal az indokolással hagyta figyelmen kívül, hogy a korábbi ítéltáblai határozat „csak” végzés volt, ezért azt nem lehet res iudicata-ként figyelembe venni.

A felülvizsgálati eljárásban hozott Kúriai döntés ezért **az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdésében rögzített alkotmányos követelményt megsértette** azzal, hogy azonos ügyben az azonos szintű bírósági határozatok közötti alapvető ellentmondást nem zárta ki, ezáltal nem tett eleget az Alaptörvényben rögzített jogegységesítési kötelezettségének.

A Kúria a felülvizsgálati eljárásban szintén megsértette a tisztességes eljárás alapkövetelményét, amikor jóváhagyta a szakértői becslésre alapított korábbi saját szakvéleményével ellentétes kirendelt szakértői nyilatkozaton alapuló II. fokú ítéletet, elzárva ezzel a Panaszost ezzel kapcsolatos bizonyítás lehetőségétől, amely sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való alkotmányos alapjogot.

VIII.

Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

Az ítélet végrehajtásával kapcsolatos Panaszosi nyilatkozat

Panaszos az ítélet végrehajtásának felfüggesztését a Kúriához benyújtott felülvizsgálati kérelemben kezdeményezte, amelynek a Kúria nem adott helyt.

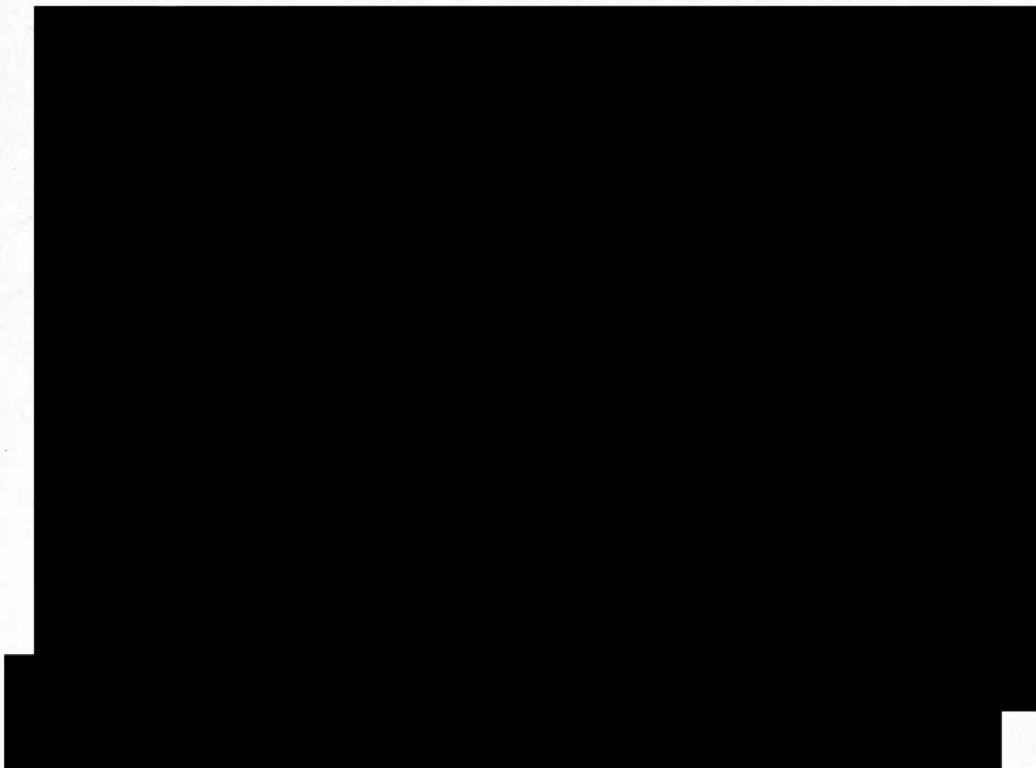
Ügyvédi meghatalmazás

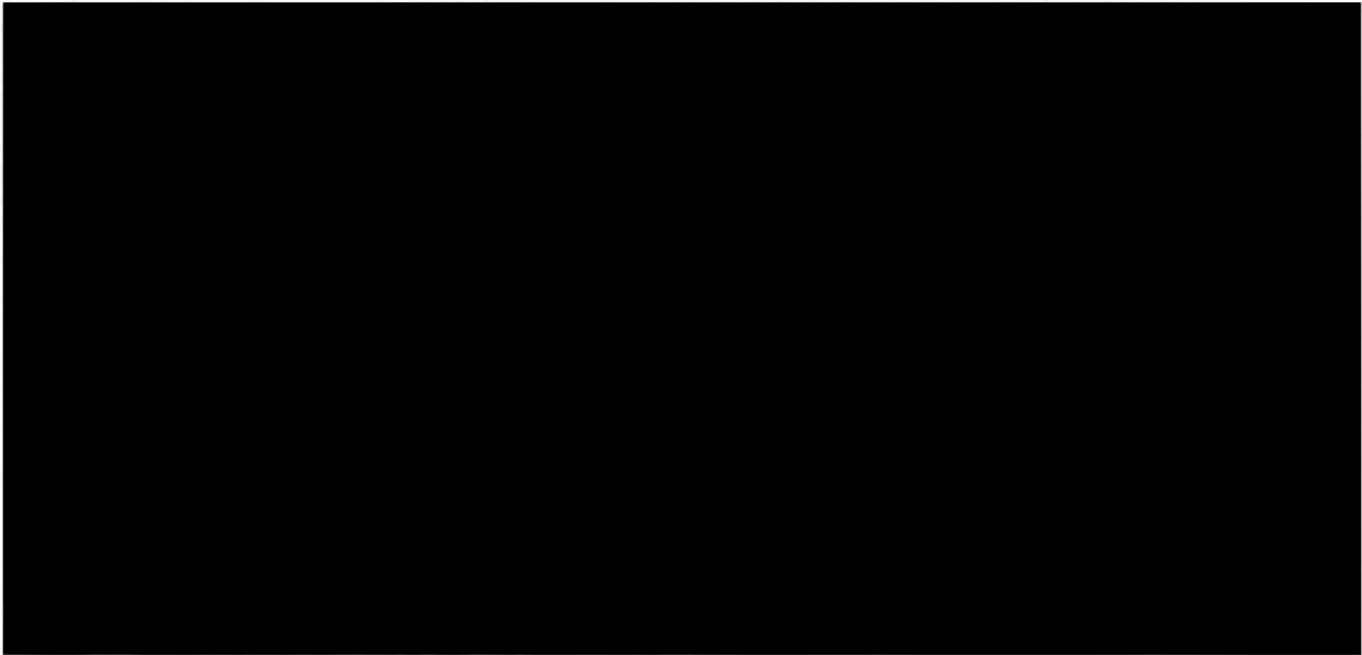
Panaszos jogi képviselővel jár el, az ügyvédi meghatalmazását csatolja.

Az érintettséget alátámasztó dokumentumok

Tekintettel arra, hogy Panaszos a panaszolt ítélet Felperese, és keresetét jogerősen elutasították, érintettségének további igazolása nem szükséges.

Eredetileg benyújtott alkotmányjogi panaszhoz beadott mellékletek:

Budapest, 2022. szeptember 15.

